

Beleid van de BEL, thema's en vragen voor de toekomst 2025 en verder

Doen we als Bewonersvereniging EVA Lanxmeer genoeg, en het juiste? Zo'n vraag mag elke vereniging zich zo af en toe stellen, dus de BEL ook. In ons geval kan die vraag in veel stukjes uiteenvallen. Want Lanxmeer is een bijzonder project, veelzijdig, groot, en een mijlpaal in de geschiedenis van de duurzame stedenbouw.

Onze statuten noemen de volgende doelstellingen:

- *Het duurzaam en volgens ecologische principes beheren, en waar nodig verbeteren en toekomstbestendig maken van de wijk EVA-Lanxmeer.*
- *Het stimuleren van een sociaal, mensvriendelijk woonklimaat in de wijk, gebaseerd op betrokkenheid, hulpvaardigheid, diversiteit en samenwerking.*
- *Het bewaken van de leefbaarheid en veiligheid van de wijk.*
- *Het onderhouden van goede relaties met omwonenden en bewoners, met gemeentebestuur, woningcorporatie stichting Kleurrijk Wonen, met hulpverleners op gebied van gezondheid en veiligheid en met sympathisanten van onze wijk.*
- *Het borgen en het faciliteren van overdracht van kennis en ervaring m.b.t. inrichting, onderhoud en energievoorziening van de wijk ten behoeve van derden.*
- *Het uitdragen van de hierboven beschreven ontwikkelingsvisie op mens- en milieuvriendelijk wonen bij lokaal bestuur en andere belangstellenden.*

Hoe doen we het op al die punten?

Of, ook: hoe interpreteren we ze?

Welke punten vinden we heel belangrijk, welke minder?

En, vervolgens, hoe delen we onze inzichten en ervaringen?

Bijgevoegd is een discussiestuk met vragen en stellingen over een aantal mogelijke thema's, als inleiding. Graag gaan we met de leden in gesprek over de wenselijkheid om over deze – of nog andere – vragen en thema's, bv vergrijzing, de basisschool in de wijk, nieuwe woonvormen, met elkaar van gedachten te wisselen, en vervolgens te zien welke acties we als BEL, binnen de BEL, zouden moeten ondernemen, met het oog op concrete doelen die we willen bereiken.

Op de komende ALV van 9 december willen we bespreken *of* en zo ja *hoe* we hierover met elkaar verder willen gaan.

Dat is wat ons betreft de eerste verkenning; welke thema's leven er bij u, waar willen we ons als vereniging sterk voor maken? Hoe diepen we die thema's uit, hoe onderzoeken we welke concrete doelen eruit kunnen volgen, hoe koppelen we die uitkomsten terug in bijvoorbeeld een wijkraad of ledenvergadering?

Denkbaar is dat werkgroepen kosten moeten maken – omdat ze op werkbezoek willen gaan of deskundigen willen raadplegen. Of dat we voor het in goede banen leiden van de discussie iemand willen aantrekken. Daarvoor is in de voorgestelde begroting 2025 een budget gereserveerd.

Vragen (het zijn er maar iets meer dan honderd... ;-)

Thema 1 De bouw

Hoe duurzaam zijn onze woningen en overige gebouwen?

Hoe duurzaam waren ze als ontwerp (bouwmethodes, bouwmaterialen), en hoe duurzaam blijken ze in gebruik en onderhoud (en afdanking van materialen)?

Met name:

- hoe goed werken de systemen van passieve zonne-energie (serres en kassen), de zonneboilers, de zonnepanelen, de warmteterugwinning uit ventilatie?

- hoe goed is de isolatie, in de praktijk?

- hoe goed werkt de laagtemperatuurverwarming van Thermo Bello in termen van prestatie en van prijs?

- hoe veel GigaJoule gebruiken we gemiddeld per woning per jaar?

- hoe goed houden de toegepaste bouwconstructies het in de loop der jaren, de afwerkingen met leemstuc, het hout, de daken...?

Hoe duurzaam zijn de woningen gezien in het licht van wooncarrières, wisselende samenstellingen van huishoudens? Hoe aanpasbaar zijn ze?

Of, hoe gemakkelijk of moeilijk is het om naar een andere woning te verhuizen die beter bij je samenstelling en levensfase past? Qua plek, en prijs? Of: hoe veel kans heeft een lid van de BEL die nog niet in de wijk woont, om er een geschikte woning te vinden?

Thema 2 Water

Hoe tevreden zijn we met onze waterstromen en ons watergebruik?

Hoeveel procent van al het water (regen en waterleiding) houden we effectief in de wijk, of: hoeveel water raken we kwijt aan de sloten van het waterschap en aan het riool?

Gaan we nog pogingen doen om de tweede waterleiding (voor toiletspoeling en de was) alsnog in werking te zetten?

Kunnen we regenwater nog meer bufferen, onder de huizen of in regentonnen en ondergrondse tanks, eventueel voor het sproeien van de tuin?

Hebben we een idee over onze eigen zuinigheid in het gebruik van drinkwater? (In de douche, toiletspoelingen,)

Waar zijn onze *gezamenlijke* wasmachines (behalve/zoals die in het Kwartel)?

Thema 3 Groen en fauna

Hoe groot is onze biodiversiteit? Soorten, inheemse, exoten, planten en dieren?

Hoeveel soorten dieren leven hier en planten zich voort? Gewervelde, ongewervelde; vogels, insecten, zoogdieren, amfibieën, vissen?

Welke factoren bedreigen hun habitat? Tegels in tuinen? Onze eigen huisdieren – willen we onze katten felgekleurde halsbandjes omdoen? De kolkjes van de straatafwatering (die mét roosters soms, hier en daar, weer wateroverlast opleveren)? Onbeschermde paddentrek (paden tijdelijk sluiten?)

Hoe kunnen we de biodiversiteit vergroten: meer dieren, meer insecten, en meer planten in de wijk krijgen? (Meer soorten, meer aantallen)?

Hoeveel volume groen hebben we, hoeveel streven we na?

Hoeveel schaduw krijgen we van onze bomen?

Hoeveel vrucht draagt ons groen, wat doen we ermee?

Hoe krijgen we in de toekomst compost terug van de AVRI (Culemborg doet niet mee aan hun verdeelsysteem naar gemeenten) en hoe gaan we het dan gebruiken?

Hoe en hoeveel composteren we nu zelf? Aëroob, anaëroob, met of zonder etensafval?

Kan de verlichting 's nachts verminderen, bijv. met sensoren laten reageren op beweging?

Thema 4 Mobiliteit, parkeren, verkeer

Hoeveel afstanden leggen we af, in totaal per jaar en gemiddeld per dag, en wat is onze “modal split”: lopen, fietsen (gewone, elektrische), bus, trein, auto?
Hoeveel fietsen hebben we?
Hoeveel elektrische fietsen hebben we? (Hoeveel fatbikes...?)
Hoe groot is ons autobezit (blik op straat)? Per woning? Per volwassen inwoner?
Hoe veel elektrische auto's hebben we? Hoe veel laden er via het Laadplein?
Hoe veel gezinnen delen een auto?
Hoe intensief gebruiken we onze auto's?
Hoeveel huishoudens hebben een camper, en waar parkeren ze die?
Hoe waarderen we het gebruik van de wegen en paden door Lanxmeer? De drukte met name 's ochtends door de schooljeugd en hun leerkrachten? En daarbuiten?
Vertrouwen we de pakjesbezorgers genoeg, rijden die voorzichtig genoeg?
Willen we proberen om de maximumsnelheid in de buurt te verlagen tot 15km/uur (is nu 30km)?
Wie wil daar hoeveel energie in steken??

Thema 5 (intern) Gemeenschappelijkheid – sociale cohesie

Oftewel: onze sociale daad- en draagkracht.

Hoe schatten we de mate van sociale cohesie in Lanxmeer in? Zowel kwantitatief (groot-klein) als kwalitatief (goed – schadelijk)? Hoe waarderen we de sociale controle?
Hoe geschikt – uitnodigend, uitdagend, veilig - is Lanxmeer voor kinderen, op hun uiteenlopende leeftijden?
Basisonderwijs: welke houding nemen we aan tegenover de mogelijke verhuizing van het Praathuis?
Hoe waarderen we de gezamenlijke activiteiten, met name in het groenonderhoud, in de hoven, of met Terra Bella? Hoe waarderen we de vrijwilligheid daarvan?
Hoe waarderen we het Appelfeest in september?
Hoe kunnen we het gebruik van het schaak/dambord, het ganzenbord, de jeu-de-boulesbaan vergroten?
Hoe kunnen we het gebruik van het wijkpark (= alle drie de heuvels, incl. het voetbalveldje) vergroten? (Hierover loopt een initiatief van Jan Theunissen en anderen: het Kinderparadijs)
Hoeveel behoefte is er aan een centrale plek voor héél Lanxmeer? (Zoals veel ecowijken die hebben...)
Waar zou die aan moeten voldoen? (Elke dag open, alle dagdelen, een café of café-restaurant, met een binnen- en een buitenruimte, terras, vergadermogelijkheid, alle soorten ontvangsten...?)
Welke plek binnen de wijk zou er geschikt voor zijn, biedt er de beste kansen voor?
En daaraan gekoppeld: een informatie-, advies en documentatiecentrum Lanxmeer, met een aantal buurtservices zoals pakjesdienst, printer, meldpunt, ...?
Anders geformuleerd: in welke lacunes voorziet *Perron Lanxmeer* wel en in welke niet?
Hiervoor is een apart, concreet projectvoorstel in de maak.
Kunnen we meer potentieel uit de wijk aanspreken als het gaat om *Natuur- en Milieu-Educatie*, voor brede doelgroepen waaronder de kinderen in de wijk?
Hoeveel behoefte is er aan regelmatige verspreiding van informatie óver de buurt en ontwikkelingen in de buurt en daar vlak bij, over gebeurtenissen waar bewoners bij betrokken zijn, en aan een voortdurende agenda van alle activiteiten die voor Lanxmeesters (in spe) van belang kunnen zijn?
In hoeverre voldoet *BEL Nieuws* in deze behoefte?
In hoeverre voldoen de berichten over de e-mail (die u misschien niet krijgt...) aan deze behoefte?
Hoe zou u een maandelijkse digitale nieuwsbrief vinden? Mag de BEL geld uitgeven om voor de niet-digitalen onder ons, zo'n nieuwsbrief te printen, of: wie moet het betalen?

Thema 6 (extern) De ecologische boodschap

Hoe belangrijk vinden we Lanxmeer als drager van de boodschap: goed ontworpen ecowijken dragen bij aan de kwaliteit van de ruimtelijke ordening, aan vermindering van de ecologische voetafdruk, en aan de kwaliteit van de samenleving?

In hoeverre moeten wij vanuit Lanxmeer die boodschap actief uitdragen?

Wie zijn de belangrijkste doelgroepen van die boodschap?

Moeten we méér doen dan wat we nu doen: bezoekers, cq. groepen, ontvangen, een presentatie geven en rondleiden?

En studenten en wetenschappers de gelegenheid geven om Lanxmeer te bestuderen? Wat doen we met hun publicaties? (Er is geen goed archief.) Vragen we voortaan dat zij hun bevindingen altijd hier in Lanxmeer komen toelichten?

Schrijven we zelf een boek met alle relevante informatie over Lanxmeer? Zetten we nieuwe teksten en audiovisueel materiaal op onze site?

(Er wordt aan een filmpje gewerkt, dat een meertalige voice-over moet krijgen)

(Er is al jaren een boek in de maak, en een opzet voor een eigen nieuw boek(je))

Wat doen we met al het bestaande archiefmateriaal van/over Lanxmeer dat nu nog verspreid is over diverse mensen, bureaus, instellingen, ... ? Hoe waardevol vinden we dat?

(Marleen Kaptein heeft (een deel van) haar archief overgedragen aan Het Regionaal Archief Rivierenland (RAR) in Tiel.)

Moeten we “onze” ecologische boodschap systematisch verspreiden, als Lanxmeer/BEL aan de weg timmeren, lid worden van netwerken van ecowijken, naar alle soorten van bijeenkomsten gaan, congressen, studiedagen, lezingen geven, in discussiepanels zitting nemen, in binnen- en buitenland? Hoeveel mag ons dat kosten?

Willen we meer invloed uitoefenen op het beleid van de Gemeente Culemborg?

Binnen het bestemmingsplangebied Lanxmeer, binnen de gemeentegrenzen?

Als TOPLA haar werk heeft gedaan, willen we dan als individuele burgers zelf nog aan de slag (kunnen) met visies op nieuwbouwplannen in Lanxmeer?

Willen we het imago van Lanxmeer in de stad verbeteren?

Willen we scholen in de regio systematischer, vaker/meer kennis laten maken met Lanxmeer?

Hoeveel willen of mogen we voor onze voorlichting aan derden vragen?

(Principeel doet de BEL het gratis; we vragen een tegemoetkoming in de kosten van Perron Lanxmeer, en specialisten vragen honoraria.)

Hoe activistisch willen we zijn?

Willen we ons als/namens Lanxmeer laten zien bij demonstraties van Extinction Rebellion, Milieudefensie, ...

Mogen we als/namens Lanxmeer petities tekenen om klimaatmaatregelen te steunen, biodiversiteit te beschermen en te vergroten, etc.?

Willen we ons aansluiten bij landelijke en internationale netwerken? Global Ecovillage Network, GEN-NL, New European Bauhaus? Willen we samenwerken met andere initiatieven die daar ook (of) geen lid van zijn? Om welke doelen te bereiken?

Thema 7 Onze eigen organisaties en achterbannen

Wat zijn de consequenties van het feit dat het lidmaatschap van de BEL open staat voor iedereen, en verplicht voor eigenaren-bewoners in Lanxmeer, (en eigenlijk ook, maar niet afdwingbaar, voor huurders)? Dat dus niet alle bewoners lid zijn, ook niet alle eigenaren-bewoners? Dat een kwart? een derde? van de leden van de BEL nu niet in de wijk wonen (de zogeheten “buitenleden”)? Dat het lidmaatschap juridisch *individueel* is maar dat (aspirant-)bewoners het zien als een *huishoudens*-lidmaatschap? Dat zo weinig mensen in het bestuur willen zitten?

Hoe schatten we de jaarlijkse contributie van de BEL in, in termen van goed, te hoog, te laag, ...?

Hoe redelijk vinden we het dat huurders voor een lidmaatschap dezelfde contributie betalen als eigenaren-bewoners?

Idem, hoe kijken we aan tegen de activiteiten van de BEL, en hoeveel die kosten, en hoe veel er reserve blijft? Welk verschil is er, mogelijk, in waardering tussen bewoners en niet-bewoners?

Wat zijn de consequenties van het feit dat Terra Bella een stichting is met coöptatie voor bestuursleden en dat Terra Bella voor haar beleid *formeel* geen verantwoording verschuldigd is aan de bewoners van Lanxmeer of aan de leden van de BEL? Hoe zijn onze onderlinge verhoudingen geregeld?

Wat zijn de consequenties van het feit dat Thermo Bello een coöperatieve vereniging is, waarbij iedere bewoner van Lanxmeer "Lid A" kan zijn (als ie een certificaat koopt), en waarbij de BEL als enige "Lid B" in het bestuur is vertegenwoordigd?

En dat Thermo Bello als wijkwarmtenet afhankelijk is van de keuze van de afnemers om erop aangesloten te zijn of niet (en op gas te stoken of op eigen warmtebronnen)?

Wat zijn de consequenties van het feit dat Caetshage een stichting is met een bestuur dat zich via coöptatie vernieuwt en geen directe verantwoording aflegt aan de BEL?